

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci navrhovatele: **Ing. T. Č.**, zast. JUDr. Lukášem Havlem, advokátem se sídlem Blanická 174, Trutnov, proti odpůrci: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, o návrhu na zrušení opatření obecné povahy odpůrce ze dne 20. 11. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-28/MIN/KAN,

t a k t o :

- I. Návrh na zrušení opatření obecné povahy odpůrce ze dne 20. 11. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-28/MIN/KAN, **se** v části týkající se čl. I bodu 3 písm. b) ve slovech „*nebo, s výjimkou dítěte do dovršení 12 let věku, nesplňuje podmínky stanovené v bodu I/17; provozovatelům uvedených provozoven se nařizuje u osoby, která musí splňovat podmínky podle bodu I/17, splnění těchto podmínek kontrolovat při vstupu do prostor nebo v případě, že kontrolu při vstupu neumožňují provozní podmínky provozovatele, nejpozději před poskytnutím služby; osobě se nařizuje provozovateli splnění podmínek podle bodu I/17 prokázat; v případě, že osoba splnění podmínek podle bodu I/17 při vstupu neprokáže, zakazuje se provozovateli takovou osobu vpustit do prostor provozovny; pokud ke kontrole dochází před poskytnutím služby, provozovateli se zakazuje poskytnout takové osobě službu; tyto podmínky se nevztahují na provozovny stravovacích služeb, které neslouží pro veřejnost, a na prodej jídla s sebou s tím, že osobě se zakazuje takto zakoupené jídlo konzumovat ve vnitřních i vnějších prostorech provozovny*“ a čl. I bodu 6 písm. b) ve slovech „*nebo, s výjimkou dítěte do dovršení 12 let věku, nesplňuje podmínky stanovené v bodu I/17, není-li dále uvedeno jinak*“ **o d m í t á**.
- II. Ve zbylé části **se** návrh **o d m í t á** pro zjevnou neopodstatněnost.
- III. Navrhovatel **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Odpůrci **se** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Navrhovatel se návrhem na zrušení opatření obecné povahy podaným dne 23. 11. 2021 u Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) domáhal zrušení, případně deklarace nezákonnosti (celého) mimořádného opatření odpůrce ze dne 20. 11. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-28/MIN/KAN (dále jen „mimořádné opatření“). Toto opatření bylo vydáno k ochraně obyvatelstva před dalším rozšířením onemocnění covid-19 na základě § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“), a § 2 odst. 2 písm. b) až e) a písm. i) zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále „pandemický zákon“).

[2] Mimořádné opatření stanovilo s účinností od 22. 11. 2021 od 00:00 hod. podmínky pro vstup osob do některých vnitřních a venkovních prostor a pro účast na hromadných akcích nebo na jiných činnostech; jednou z nich bylo naplnění požadavku tzv. bezinfekčnosti dle čl. I bodu 17 mimořádného opatření. Ten vyžadoval a) absolvování RT-PCR vyšetření na přítomnost viru SARS-CoV-2 s negativním výsledkem nejdéle před 72 hodinami, jde-li o i) osobu do dovršení 18 let věku, ii) osobu, která se nemůže podrobit očkování proti onemocnění covid-19 pro kontraindikaci, nebo iii) osobu tzv. rozočkovanou; b) uplynutí nejméně 14 dní od dokončeného očkovacího schématu schváleným léčivým přípravkem; nebo c) prodělání laboratorně potvrzeného onemocnění covid-19, jestliže uplynula doba izolace a od prvního pozitivního testu neuplynulo více než 180 dní.

[3] Napadené opatření bylo zrušeno mimořádným opatřením odpůrce ze dne 26. 11. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-29/MIN/KAN, a to s účinností od 26. 11. 2021 od 18:00 hodin.

II. Návrh a vyjádření k němu

II. 1 Návrh na zrušení mimořádného opatření

[4] Navrhovatel uvádí, že je zdravý a není očkován proti covid-19; někdy v minulosti toto onemocnění pravděpodobně prodělal, avšak nemá o tom žádný doklad. Napadeným opatřením bylo zasaženo do jeho práv, neboť mu (s ohledem na nesplnění podmínek čl. I bodu 17) nebyl umožněn vstup do některých vnitřních a venkovních prostor nebo účast na hromadných akcích nebo jiných činnostech (nemohl si zajít např. na oběd do restaurace či k holiči). Považuje za diskriminační, že očkované osoby nemusejí být testovány a jsou tzv. bezinfekční po neomezenou dobu od ukončené vakcinace, ačkoliv po prodělání onemocnění tento stav platí pouze 180 dní.

[5] Namítá, že odůvodnění napadeného opatření je nedostatečné. Odpůrce k podmínkám tzv. bezinfekčnosti (čl. I bod 17) sice uvádí, že vakcinace významně snižuje virovou nálož a výskyt infekcí u očkovaných; dále podrobně popisuje, proč neuznává protilátky. Nepředkládá však úvahu, proč považuje očkované osoby za bezinfekční; tento závěr neplyne z odůvodnění napadeného opatření a není pro něj ani žádný důkaz. Odpůrce nevysvětluje samotnou potřebu plošných (a nikoli jen cílených) opatření, natož proč diskriminuje neočkované vůči očkovaným.

[6] Navrhovatel poukazuje na analýzu¹ prof. Beneše, MUDr. Bohoňka, prof. Dřevínka, RNDr. Krátké a MUDr. Zelené, dle níž byly vakcíny proti SARS-CoV-2 registrované v České republice vytvořeny za účelem navodit stav tzv. systémové imunity (ochrany před závažným průběhem nemoci); po očkování se však u člověka, který infekci dosud neprodělal, nevytvoří ochrana sliznic zajišťovaná sekrečními IgA protilátkami. Očkování lidé se proto mohou znovu nakazit a prodělat zpravidla lehkou nebo bezpříznakovou formu onemocnění; zároveň mohou sami šířit nákazu. Potvrzení o prodělaném očkování proto dle těchto autorů nelze považovat za analogii průkazu bezinfekčnosti. Navrhovatel uvádí, že nebyl zjištěn žádný signifikantní rozdíl ve virové zátěži (prahových hodnotách cyklu) mezi očkovánými a neočkovánými, asymptomatickými a symptomatickými osobami infikovanými virem SARS-CoV-2, přičemž plně očkovaní byli s větší pravděpodobností infikováni variantami nesoucími mutace spojené se sníženou neutralizací protilátek; odvolává se na studii University California² a studii Acharya³. Další studie⁴ dle navrhovatele zdůrazňuje, že vakcíny používané ve Spojených státech amerických jsou vysoce účinné při snižování závažného průběhu onemocnění covid-19, hospitalizací a úmrtí, avšak očkování jedinci s přelomovými případy vakcíny měli nízkou střední hodnotu prahu cyklu PCR (Ct), která byla velmi podobná hodnotě neočkovaných pacientů; dospívá proto k závěru, že plně očkovaní jedinci mohou virus přenášet na ostatní. Navrhovatel poukazuje též na vyjádření hlavního epidemiologa USA Anthony Fauciho⁵, že nakažení očkovaní mají stejnou virovou nálož jako neočkovaní; epidemiolog MUDr. Prymula⁶ uvedl, že covid-19 mohou šířit i očkovaní. Česká studie⁷ pak měla zjistit, že očkovaní mají v případech první i opakované nákazy vyšší virové nálože než neočkovaní.

[7] Odpůrce v odůvodnění napadeného opatření používá pojem „bezinfekčnost“. Navrhovatel argumentuje, že toto slovo je opakem infekčnosti (stav, kdy člověk je schopen šířit vir na osoby ve svém okolí); není to PCR pozitivní výsledek, neboť samotná přítomnost viru nebo jeho části ve vyšetřovaném materiálu automaticky neznamená, že dotyčný je nakažlivý (virus může být ve velmi nízké kvantitě, neaktivní v důsledku částečného rozpadu nebo navázání specifických protilátek). Bezinfekční je tedy osoba, která nevylučuje choroboplodné zárodky a není schopná nakazit okolí; odpůrce však používá tento pojem tak, že za bezinfekční považuje i jedince po 14 dnech od dokončení očkovacího schématu. Takový přístup je dle navrhovatele ovšem v rozporu s aktuálními vědeckými poznatky.

¹ Odkaz navrhovatele: <https://smis-lab.cz/wp-content/uploads/2021/10/Teze-o-SARS-COV-2-a-COVID-19-a-doporucena-opatreni.pdf>

² Odkaz navrhovatele: <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2021.09.28.21264262v2>

³ Odkaz navrhovatele: <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2021.08.19.21262139v2>

⁴ Odkaz navrhovatele: <https://doi.org/10.1101/2021.07.19.21260808>

⁵ Odkaz navrhovatele: <https://twitter.com/ciclbh/status/1420734568861155331>

⁶ Odkaz navrhovatele: <https://cnn.iprima.cz/prymula-covid-mohou-sirit-i-ockovani-at-se-na-akcich-a-v-hospodach-testuji-vsichni-50290>, <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/novy-recept-na-zpomalenie-epidemie-covidu-testovani-ockovanych-lidi-179739>

⁷ Odkaz navrhovatele: https://smis-lab.cz/2021/11/18/porovnani-virovych-nalozi-u-neockovanych-ockovanych-neockovanych-pri-reinfekci-ockovanych-pri-reinfekci/?fbclid=IwAR0oS-yJaV-GC6cToui66r1rXyn77dU7XGo_1-mAQmpFL6Gd-NS2989kV70

[8] Navrhovatel zdůrazňuje, že čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) zaručuje rovnost všem bez rozdílu; dané ustanovení zakotvuje obecný zákaz jakékoliv diskriminace či zvýhodňování některých skupin na základě jiného postavení (očkování). Čl. 7 odst. 1 Listiny zakotvuje nedotknutelnost osoby a jejího soukromí. Meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou omezeny pouze zákonem. Napadené opatření v rozporu s vědeckým poznáním nedůvodně privileguje očkované nad neočkovanými, které trestá; odpůrce vytváří nedůvodná omezení ve snaze donutit tyto lidi k očkování. Navrhovatel odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 25. 6. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 36/01. Opakuje, že bezinfekčnost je spojena pouze s proděláním nemoci. Namítá, že odpůrce neuznává naměřené protilátky po proděláním nemoci, a to s ohledem na nestanovenou metodiku a hranici jejich hladiny; po očkování se však nezkoumá, jak organismus na vakcínu reaguje, v jaké výši se mu vytváří protilátky a jak dlouho imunita trvá. Zvýhodňování očkovaných proto dle navrhovatele vykazuje znaky libovůle a představuje porušení čl. 7 a čl. 10 Listiny. Očkování požívají zcela neoprávněné výhody bez ohledu na aktuální vědecké poznatky; to nepřiměřeně omezuje práva neočkovaných, čímž je pošlapávána jejich lidská důstojnost.

[9] Navrhovatel dále akcentuje problematiku vyvanutí imunity po očkování. Švédská studie⁸ dle něj přinesla zjištění, že účinnost vakcíny proti symptomatické infekci postupně klesá (z 92 % během 1. měsíce na 47 % v 4. – 6. měsíci); děje se tak zvláště u mužů, starších jedinců a osob s komorbiditami. Dle vyjádření MUDr. Krátké⁹ při kontaktu s virem (ale ne při očkování) dojde k aktivaci slizniční imunity, díky níž jsou lidé odolnější i proti jiným variantám koronaviru. Navrhovatel dále předložil analýzu provedenou MUDr. Čížkem, který dospěl k závěru, že se jeví jako neopodstatněné považovat očkované za ty, kteří mají imunitu natolik kvalitní, že je ochrání před nakažením a zároveň ochrání osoby v jejich okolí před přenosem nákazy; vakcinace slouží jen pro ochranu dané osoby před těžkým průběhem onemocnění a smrtí. Používání očkovacích certifikátů jako průkazů bezinfekčnosti nedává z medicínského či epidemiologického hlediska žádný smysl.

[10] Napadené opatření dle navrhovatele neobstojí ani v testu proporcionality, neboť omezuje své adresáty více než je nezbytné; navíc není úměrné stanovenému cíli a nevede k jeho dosažení; odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 29. 2. 2008, sp. zn. II. ÚS 2268/07. Selhání státu při ochraně rizikové skupiny osob nelze dohánět ukládáním plošných zákazů. Protiepidemická opatření se dělají proto, aby se ochránila vnímavá a ohrožená skupina (lidé neumírali na covid-19); regulace odpůrce však směřuje vůči neohroženým osobám (omezování prodeje zboží a poskytování služeb není cestou pro ochranu ohrožené skupiny). Navrhovatel poukazuje na problém opožděné hospitalizace rizikové skupiny, kterou je v případě onemocnění žádoucí mít pod dohledem. Pokud chce odpůrce zajistit bezpečný provoz služeb, nedosáhne jej tím, že umožní infekčním očkovaným vstup do provozu. Navrhovatel odkazuje na doporučení ECDC, dle něž by za pacienta měl být považován jen ten, kdo má pozitivní laboratorní test i symptomy.

⁸ Odkaz navrhovatele: <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Zadna-ochrana-Treti-davka-Takto-Doktor-bori-Babise-i-Fialu-682815>

⁹ Odkaz navrhovatele: <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Zadna-ochrana-Treti-davka-Takto-Doktor-bori-Babise-i-Fialu-682815>

pokračování

II. 2 Vyjádření odpůrce k návrhu na zrušení mimořádného opatření

[11] Návrh dle odpůrce není důvodný. Soud má být při posuzování přiměřenosti opatření obecné povahy zdrženlivý (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 3. 2011, č. j. 6 Ao 7/2010 - 73). Odpůrce nařizuje mimořádná opatření na základě dostupných znalostí a při vědomí, že nejsou dostatečné a přesné. Preferuje ochranu života a zdraví osob při současné snaze o co nejmenší omezení chodu společnosti. V případě nejasnosti o šíření či vlastnostech koronaviru nelze spoléhat na to, že nastane optimističtější varianta. Přiměřenost opatření posuzuje tak, že zhodnotí současný stav šíření onemocnění covid-19 a na základě dostupných skutečností a při zohlednění aktuálních vědeckých znalostí odhadne riziko šíření tohoto onemocnění na zdraví a životy osob; při volbě vhodných opatření vybírá ta, která co nejvíce zpomalují šíření viru a zároveň nejméně dopadají na obyvatelstvo a práva osob.

[12] K námitce navrhovatele, že i plně očkovaný se může nakazit a přenést virus na další osobu, cituje odpůrce z rozsudku NSS ze dne 20. 10. 2021, č. j. 7 Ao 21/2021 - 46, odst. [35]. Již v něm soud připustil šíření viru očkovanými, avšak konstatoval, že účinnost žádného opatření nebude absolutní; v případě vakcinace se však nepochybně jedná o prostředek způsobit v nějaké míře snížit riziko tohoto onemocnění. Dle odpůrce neplatí absolutně, že by osoby po prodělání nemoci měly robustnější imunitu, která je dlouhodobá a časem nevymizí. Nedá se dopředu odhadnout, jakou imunitní reakci u jedince proběhnuvší přirozená infekce vzbudí, zatímco u očkovaných osob to předpokládat lze. Vyčkávání přirozeného „promožení“ je dle odpůrce hazardní chování, neboť tato strategie může vyústit léčbou na ARO oddělení a v nejzávažnějších případech až úmrtím; takovému stavu se přitom dá při minimálních materiálních a časových nákladech zabránit očkovaním. Rozdílný přístup k očkovaným a neočkovaným osobám má svůj racionální základ; vakcinace vytváří v organismu očkované osoby nepříznivé podmínky pro replikaci viru. V případě, že je očkovaná osoba virem infikována, dojde u ní ke snížení pravděpodobnosti vzniku mutací, které jsou více přenositelné na další osoby. Pokud se v opatření ve vztahu k očkovaným osobám objevuje terminologie „bezinfekční“, je tím míněn stav, kdy možnost přenosu viru od plně očkované osoby na ostatní klesá tak významně, že lze od povinného testování ustoupit. Ohledně skutečnosti, že očkovaní mají výrazně menší šanci se nakazit (a tedy i virus dále šířit), se odpůrce odvolává na sdělení CDC¹⁰ ze dne 7. 6. 2021. Poukazuje též na rozsudek NSS ze dne 20. 10. 2021, č. j. 2 Ao 7/2021 - 157; soud v něm vyslovil, že i když očkovaní není jediný a dokonalý nástroj ochrany proti koronaviru (takový neexistuje), je podle dostupných informací bezpečný, přiměřeně účinný a snadno dostupný, přičemž aspekt solidarity při ochraně před nákazou má s přibývajícím časem ustupovat ve prospěch svobody volby a s tím spojené nutnosti unést důsledky s touto volbou spojené.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

III. 1 Odpadnutí části předmětu řízení

¹⁰ Odkaz odpůrce: <https://www.cdc.gov/media/releases/2021/p0607-mrna-reduce-risks.html>

[13] Nejvyšší správní soud již rozsudkem ze dne 20. 4. 2022, č. j. 2 Ao 22/2021 – 38, vyslovil na návrh jiného navrhovatele v souladu s § 13 odst. 4 pandemického zákona, že napadené mimořádné opatření bylo v části čl. I bodu 3 písm. b) ve slovech „nebo, s výjimkou dítěte do dovršení 12 let věku, nesplňuje podmínky stanovené v bodu I/17; provozovateli uvedených provozoven se nařizuje u osoby, která musí splňovat podmínky podle bodu I/17, splnění těchto podmínek kontrolovat při vstupu do prostor nebo v případě, že kontrolu při vstupu neumožňují provozní podmínky provozovatele, nejpozději před poskytnutím služby; osobě se nařizuje provozovateli splnění podmínek podle bodu I/17 prokázat; v případě, že osoba splnění podmínek podle bodu I/17 při vstupu neprokáže, zakazuje se provozovateli takovou osobu vpustit do prostor provozovny; pokud ke kontrole dochází před poskytnutím služby, provozovateli se zakazuje poskytnout takové osobě službu; tyto podmínky se nevztahují na provozovny stravovacích služeb, které neslouží pro veřejnost, a na prodej jídla s sebou s tím, že osobě se zakazuje takto zakoupené jídlo konzumovat ve vnitřních i vnějších prostorech provozovny“ a čl. I bodu 6 písm. b) ve slovech „nebo, s výjimkou dítěte do dovršení 12 let věku, nesplňuje podmínky stanovené v bodu I/17, není-li dále uvedeno jinak“ v rozporu se zákonem.

[14] Jelikož navrhovatel v projednávané věci napadl celé mimořádné opatření, jehož shora definované části již NSS shledal rozpornými se zákonem, zabýval se soud tím, zda jsou v rozsahu těchto částí splněny podmínky nynějšího řízení pro rozhodnutí ve věci samé. Jednou z nich je totiž existence předmětu řízení; jeho odpadnutí je neodstranitelným nedostatkem podmínek řízení, pro který soud návrh odmítne podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[15] K odpadnutí předmětu řízení v abstraktním přezkumu opatření obecné povahy může dojít tak, že jej soud v jiném řízení zruší (srov. usnesení NSS ze dne 11. 6. 2021, č. j. 8 Ao 9/2021 – 43, č. 4220/2021 Sb. NSS). Pandemický zákon umožňuje soudu přezkoumat také mimořádné opatření, které v průběhu řízení o jeho zrušení pozbylo platnosti (§ 13 odst. 4 pandemického zákona). V takovém případě neodpadá předmět řízení, pokud jde o přezkum zákonnosti napadeného opatření, přestože již bylo zrušeno novým opatřením obecné povahy, protože soud může vynést deklaratorní výrok určující jeho nezákonnost (srov. bod [28] rozsudku NSS ze dne 14. 4. 2021, č. j. 8 Ao 1/2021 – 133, č. 4187/2021 Sb. NSS). Jak ovšem NSS konstatoval v usnesení sp. zn. 8 Ao 9/2021, i deklaratorní výrok ve smyslu § 13 odst. 4 pandemického zákona má účinky *erga omnes*, shodně jako v případě zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části. Byť soud nezákonnost deklaruje v rámci řízení zahájeného na návrh konkrétního navrhovatele, který tvrdí, že bylo opatřením obecné povahy zasaženo do jeho práv, účinky rozhodnutí dopadají na všechny potenciální adresáty daného opatření obecné povahy. V případě dalších řízení o návrhu na vyslovení nezákonnosti opatření obecné povahy nebo jeho části, jehož nezákonnost již byla vyslovena, proto materiálně dojde k vyprázdnění předmětu řízení, neboť žádný navrhovatel by již nemohl dosáhnout lepšího výsledku, než je právě již dříve učiněné prohlášení nezákonnosti s účinky *erga omnes*. Proto je třeba další návrhy odmítnout stejně jako v případě zrušení opatření obecné povahy v jiném řízení. Takto soud může postupovat pouze tehdy, jestliže se navrhovatel domáhá deklarace nezákonnosti v rozsahu, v jakém soud nezákonnost opatření obecné povahy již deklaroval (srov. usnesení NSS ze dne 11. 2. 2022, č. j. 9 Ao 42/2021 – 36).

pokračování

[16] V řešeném případě se navrhovatel domáhá vyslovení nezákonnosti mimořádného opatření také v téže části [čl. I bod 3 písm. b) mimo věty „zakazuje zákazníkovi vstoupit do vnitřních a vnějších prostor provozovny, pokud vykazuje klinické příznaky onemocnění covid-19“ a čl. I bod 6 písm. b) ve slovech „nebo, s výjimkou dítěte do dovršení 12 let věku, nesplňuje podmínky stanovené v bodu I/17, není-li dále uvedeno jinak“], v jaké již NSS dříve deklaroval jeho nezákonnost. V tomto rozsahu tudíž účinky rozsudku sp. zn. 2 Ao 22/2021 dopadají i na navrhovatele; v této části návrhu jsou proto dány důvody jej odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

III. 2 Aktivní procesní legitimace navrhovatele a neprojednatelná námitka

[17] Nejvyšší správní soud konstatuje, že s ohledem na svou přechozí judikaturu (srov. např. rozsudky NSS ze dne 14. 4. 2021, č. j. 8 Ao 1/2021 - 133, č. 4187/2021 Sb. NSS, bod [34]; ze dne 21. 5. 2021, č. j. 8 Ao 7/2021 - 44, bod [25]; či ze dne 25. 10. 2021, č. j. 9 Ao 20/2021 - 59, bod [23]) si je vědom skutečnosti, že v případě některých navrhovatelem napadených (zbývajících) částí mimořádného opatření by jeho aktivní procesní legitimace byla dána; jedná se zejména o ustanovení upravující zákaz vstupu zákazníků nesplňujících podmínky tzv. bezinfekčnosti do vybraných provozoven služeb, jichž navrhovatel alespoň dle svého plausibilního tvrzení běžně využívá, a samotný bod definující tento status. U jiných napadených ustanovení mimořádného opatření je naplnění aktivní procesní legitimace navrhovatele značně problematické; to se týká zejména částí opatření zavádějících toliko „technická“ omezení či regulujících vstup do provozoven služeb, u nichž navrhovatel ani netvrdí žádné konkrétní dotčení na svých právech. Konečně u některých ustanovení ukládajících povinnosti pouze provozovatelům služeb by jeho aktivní procesní legitimace nebyla dána z důvodu neexistence přímého a bezprostředního vztahu mezi jeho právní sférou a těmito povinnostmi; to platí také pro zákazy vztahující se pouze na osoby vykazující klinické příznaky onemocnění.

[18] Soud nicméně shledal, že návrh je v celé jeho zbývajících částí (tedy krom té, která již byla odmítnuta pro odpadnutí předmětu řízení) zjevně neopodstatněný. V takové procesní situaci, kdy by jedna zbývajících část návrhu musela být odmítnuta pro absenci aktivní procesní legitimace navrhovatele a druhá zbývajících část návrhu by byla stejně tak odmítnuta, avšak pro zjevnou neopodstatněnost, nepovažoval soud za účelné a hospodárné, aby se podrobně zabýval naplněním aktivní procesní legitimace navrhovatele ve vztahu ke každému jednotlivému zbývajícím napadenému ustanovení (či dokonce dílčímu pravidlu) daného mimořádného opatření. Předpoklady plného věcného přezkumu žádného z nich totiž v nyní projednávané věci stejně nejsou dány. Soud konstatuje, že obdobně postupoval již např. v usneseních ze dne 31. 1. 2022, č. j. 8 Ao 31/2021 - 109, ze dne 24. 2. 2022, č. j. 8 Ao 34/2021 - 78, ze dne 19. 5. 2022, č. j. 2 Ao 27/2021 - 23, ze dne 15. 6. 2022, č. j. 2 Ao 24/2021 - 36, či ze dne 29. 6. 2022, č. j. 2 Ao 25/2021 - 60.

[19] Navrhovatel brojí proti odlišnému zacházení s neočkovanými vůči očkovaným mimo jiné argumenty, že ochrana poskytovaná vakcinací v čase postupně klesá až k vymizení (k prokázání čehož označil důkazní prostředky); imunitu z očkování má předčítat z prodělání nemoci, neboť jediné v takovém případě dojde k ochraně sliznic sekrečními IgA protilátkami. Soud nicméně konstatuje, že navrhovatel nedoložil (prostřednictvím pozitivního výsledku PCR testu ani jakýmkoli jiným způsobem), že by onemocnění covid-

19 prodělal; sám uvádí, že o tom nemá žádný doklad, byť se domnívá, že tomu tak pravděpodobně bylo. Jestliže ovšem navrhovatel v projednávané věci neprokázal, že je v postavení osoby prodávající onemocnění covid-19, pak se nikterak nedotýká konkrétně jeho právní sféry, na jak dlouho je mimořádným opatřením uznávána tzv. bezinfekčnost po proděláním nemoci a jak dlouho a nakolik srovnatelně tento stav trvá na základě očkování. Nemá-li totiž sám navrhovatel imunitu získanou proděláním onemocnění, je z hlediska jeho přístupu k vymezeným službám a akcím irelevantní, jak odpůrce k postinfekční imunitě přistupuje; stejně tak je pro srovnatelnost postavení navrhovatele s očkovanými osobami nerozhodné, zdali je účinnější a pro boj s epidemií covid-19 efektivnější imunita získaná očkováním, nebo proděláním onemocnění. Případná nezákonnost mimořádného opatření spočívající ve způsobu uznávání tzv. bezinfekčnosti na základě imunity získané očkováním nebo proděláním nemoci, stejně jako případný nedostatek odůvodnění mimořádného opatření tkvící v nedostatečném zdůvodnění takového přístupu nemohou navrhovatele zkrátit na jeho právech. Totéž platí o poukazech na odpůrcem neuznávané protilátky po proděláním nemoci; o nich navrhovatel ani netvrdí, že je má laboratorně naměřeny. Soudy ve správním soudnictví jsou povolány k ochraně veřejných subjektivních práv konkrétních fyzických osob (§ 2 s. ř. s.), tzv. *actio popularis* zákon nepřipouští. Nejvyšší správní soud se tedy otázkami klesajícího účinku očkování ani srovnáváním povahy postvakcinační a postinfekční imunity věcně vůbec nezabýval; neprovedl proto ani navrhovatelem k této problematice navržené důkazní prostředky stručně soudem shrnuté v odst. [9] tohoto rozhodnutí. K této procesní situaci srov. shodně odst. [39] rozsudku sp. zn. 8 Ao 2/2022 a odst. [23] rozsudku sp. zn. 2 Ao 25/2021; obdobně odst. [29] rozsudku sp. zn. 2 Ao 32/2021 či odst. [27] rozsudku sp. zn. 2 Ao 33/2021.

III. 3 Zjevná neopodstatněnost zbytku návrhu

[20] Podle § 13 odst. 3 pandemického zákona, *je-li návrh zjevně neopodstatněný, soud jej mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků usnesením odmítne*. Nejvyšší správní soud již dříve podrobně vyložil, že institut zjevné neopodstatněnosti má své místo mimo jiné tam, kde se již ve své rozhodovací praxi obdobnou věcí zabýval, rozhodl zamítavým rozsudkem a nemá důvod se od svého dříve vyjádřeného právního názoru odchýlit. Jedná se o specifický režim soudního přezkumu podle pandemického zákona, jehož účelem je zrychlené a zjednodušené rozhodnutí o návrhu (srov. např. usnesení NSS ze dne 18. 5. 2021, č. j. 5 Ao 2/2021 - 52, č. 4211/2021 Sb. NSS, body [10] - [13], či ze dne 8. 7. 2021, č. j. 7 Ao 19/2021 - 19). Postup zvolený v takových případech zdejším soudem aproboval i Ústavní soud (viz např. usnesení ze dne 22. 6. 2021, sp. zn. III. ÚS 1482/21, ze dne 28. 7. 2021, sp. zn. III. ÚS 1498/21, či ze dne 17. 8. 2021, sp. zn. II. ÚS 2129/21).

[21] Navrhovatel předně brojí proti nedostatečnosti odůvodnění napadeného opatření. Odpůrce dle něj nepředložil úvahu, proč považuje očkované osoby za bezinfekční; nevysvětlil ani samotnou potřebu plošných opatření či důvody pro odlišné zacházení s neočkovanými vůči očkovaným. Nejvyšší správní soud konstatuje, že problematikou namítané nepřezkoumatelnosti napadeného opatření se již zabýval v odst. [33] rozsudku sp. zn. 2 Ao 22/2021, odst. [31] rozsudku sp. zn. 2 Ao 21/2021 či odst. [29] - [30] rozsudku sp. zn. 2 Ao 23/2021. V těchto rozhodnutích naznal, že z odůvodnění napadeného opatření vyplývá, jak odpůrce přistupuje k jednotlivým skupinám osob a z jakých důvodů

pokračování

favorizuje ve vztahu k podmínkám pro vstup do některých vnitřních a venkovních prostor, pro účast na hromadných akcích nebo jiných činnostech (čl. I bod 17 mimořádného opatření) očkované osoby a osoby s laboratorně potvrzeným onemocněním covid-19 do 180 dní, a to před neočkovanými osobami, které podmínku prodělání nemoci v posledních 180 dnech nesplňují (odkázal na str. 19 mimořádného opatření). Ve vztahu k očkovaným osobám lze citovat: „pravděpodobnost, že očkovaná osoba zavleče nákazu, je podstatně nižší, a zároveň je podstatně nižší pravděpodobnost, že se v případě výskytu pozitivní osoby očkovaná osoba nakazí. Zároveň v případě nákazy pravděpodobně infekci výrazně méně šíří a nakazí tak, jestli vůbec, výrazně menší počet osob než osoba nenačkovaná. Očkování tedy znamená zásadní výhodu, pravděpodobnost zavlečení infekce, pravděpodobnost získání infekce a pravděpodobnost dalšího šíření infekce je ve srovnání s osobou nenačkovanou výrazně nižší.“ Dále NSS uvedl, že odpůrce v kapitolách I. *Zhodnocení aktuální epidemické situace* a II. *Hodnocení rizika* napadeného opatření popisuje toho času aktuální vývoj epidemické situace nejprve v zemích Evropské unie, následně konkrétně v České republice. Opatření obsahuje popis stavu vytíženosti nemocnic, odkazy na denní přehled o počtu osob s nově prokázaným onemocněním covid-19, datové sady pro hodnocení vývoje onemocnění covid-19 v časové ose, aktuální přehled očkovaní či týdenní reporty o trendech a vývoji, včetně proočkovanosti v EU.

[22] Navrhovatel se sice domáhá zrušení, resp. deklarace nezákonnosti celého napadeného opatření, ve svém návrhu však nevznáší zhola žádné výhrady proti konkrétní regulaci jednotlivých služeb či hromadných akcí (čl. I body 1 – 16). Brojí výhradně proti stanovení podmínek tzv. bezinfekčnosti (čl. I bodu 17); jeho argumentaci lze shrnout tak, že neočkované osoby (neprodávající onemocnění covid-19, stejně jako ty, které prodělání nemoci - podobně jako navrhovatel - nemohou prokázat) byly diskriminovány tím, že nemohly užívat vymezených služeb a navštěvovat některé akce. Touto problematikou se již NSS zevrubně zabýval ve svých rozsudcích ze dne 2. 2. 2022, č. j. 8 Ao 2/2022 - 53, a ze dne 21. 4. 2022, č. j. 8 Ao 9/2022 - 101. V nich jak z hlediska namítané diskriminace neočkovaných osob, tak i tvrzené nepřiměřenosti posuzoval zákonnost čl. I bodu 15 mimořádného opatření odpůrce ze dne 29. 12. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-34/MIN/KAN; dané ustanovení stanovilo s účinností od 3. 1. 2022 jako podmínku pro vstup osob do některých vnitřních a venkovních prostor nebo pro účast na vybraných hromadných akcích prokázání tzv. bezinfekčnosti, jež byla upravena shodně, jako je tomu v nyní napadeném opatření čl. I bodem 17.

[23] V nynější věci navrhovatel nesouhlasí s východiskem odpůrce, že očkované osoby nejsou s těmi neočkovanými ve srovnatelném postavení. Argumentuje tím, že i očkovaní lidé se mohou znovu nakazit a šířit virus ve svém okolí; nejsou tedy bezinfekční a potvrzení o očkování proto nelze považovat za průkaz bezinfekčnosti. Zároveň mohou mít vakcinované osoby stejnou virovou nálož jako ty neočkované, resp. jednou ze studií nebyl zjištěn žádný signifikantní rozdíl v prahových hodnotách virového cyklu mezi očkovanými a neočkovanými. K prokázání právě těchto tvrzení označil navrhovatel řadu důkazních prostředků shrnutých v odst. [6] tohoto rozhodnutí. Nejvyšší správní soud ovšem zdůrazňuje, že odpůrce nepopírá skutečnost, že také vakcinované osoby mohou (v nějaké míře) šířit onemocnění covid-19; sám tedy připouští, že i očkovaní mohou nakazit lidi ve svém okolí. To ostatně plyne i z důkazů, jež zdejší soud provedl v řízení sp. zn. 8 Ao 9/2022. Např. ze studie *Community transmission and viral load kinetics of the SARS-*

CoV-2 delta (B.1.617.2) variant in vaccinated and unvaccinated individuals in the UK: a prospective, longitudinal, cohort study publikované v časopisu *The Lancet* soud zjistil, že očkované osoby s průlomovou infekcí mají vrchol virové nálože podobný případům neočkovaných osob, a mohou proto účinně šířit infekci (včetně přenosu na další očkované osoby). Zároveň ovšem seznal, že vakcinace snižuje riziko nákazy variantou delta a urychluje vymizení viru (srov. odst. [89] rozsudku sp. zn. 8 Ao 9/2022). Také ze studie *Viral dynamics of SARS-CoV-2 variants in vaccinated and unvaccinated individuals* (*medRxiv*, 25. 8. 2021) vyplynulo, že akutní infekce u očkovaných a neočkovaných osob vykazuje podobné bujení a vrchol; očkované osoby proto mohou být stejně infekční jako osoby neočkované, a to v počáteční fázi infekce. Zároveň ale zjistil, že očkované osoby jsou infekční po kratší dobu, což snižuje další přenos infekce (srov. odst. [91] téhož rozsudku). I z článku *How do vaccinated people spread delta? What the science says*, publikovaného v časopise *Nature* vyplývá, že očkované osoby nakažené variantou delta mají v nosní dutině stejné množství viru jako osoby neočkované (srov. odst. [97] téhož rozsudku). Soud proto v projednávané věci shledal nadbytečným provádět navrhovatelem označené důkazy, neboť měly prokázat toliko skutečnosti, které nejsou mezi stranami sporné, případně je zdejší soud již zjistil v jiném řízení. Nadto soud poukazuje, že důkaz analýzou MUDr. Čížka neprovedl ani ve věci sp. zn. 2 Ao 23/2021 (srov. odst. [47] daného rozsudku).

[24] Pokud jde o navrhovatelem kritizovaný pojem *tzv. bezinfekčnost*, soud (s ohledem na shora připuštěnou možnost šíření onemocnění covid-19 také očkovanými osobami) konstatuje, že tento termín v pojetí mimořádného opatření odpůrce skutečně nutně neznamená stav, kdy člověk nevyklučuje choroboplodné zárodky a není tedy schopen nakazit osoby ve svém okolí. Odpůrce však ani netvrdí, že daný pojem užívá jako *terminus technicus* vědecké (epidemiologické) terminologie. V napadeném opatření explicitně uvádí, že si je vědom toho, že „*pojem bezinfekčnost není v daném kontextu plně jednoznačně odpovídajícím termínem pro daný stav a v praxi prostředky, které ji mají objektivizovat, ji stoprocentně nezaručují, ale pro zjednodušení celé komunikace byl zvolen tento jednoslovný pojem, jakožto termín vyjadřující nízké epidemiologické riziko u osob prokazujících se dokladem o bezinfekčnosti*“ (viz str. 18 napadeného opatření). Toto vysvětlení přitom NSS akceptoval již v odst. [74] rozsudku sp. zn. 8 Ao 2/2022. Dle soudu se jedná o určitou zjednodušující slovní zkratku zavedenou zřejmě za účelem srozumitelnosti (mediální komunikovatelnosti) opatřením stanovené regulace jejímu širokému spektru adresátů. Jakkoli může být do jisté míry matoucí a nepřiliš vhodné, že odpůrce zvolil pro stav nízkého epidemiologického rizika termín mající v odborném jazyce specifický (odlišný) význam, není to rozhodně důvodem nezákonnosti napadeného opatření. Byť tedy lze připustit, že bylo v rozporu s toho času aktuálními vědeckými poznatky označovat očkované osoby za bezinfekční ve smyslu osob neschopných šířit virus, nepodařilo se navrhovateli zpochybnit, že by tyto osoby nepřestavovaly nižší riziko pro zdravotní systém.

[25] Jak Nejvyšší správní soud uvedl již např. v rozsudku ze dne 18. 5. 2022, č. j. 2 Ao 23/2021 – 40, odst. [47], toliko fakt, že určité odborné stanovisko dospívá k závěru, že očkované osoby nemají imunitu natolik kvalitní, aby je ochránila před nakažením a zároveň osoby v jejich okolí před přenosem nákazy, nezpochybňuje další odpůrcem deklarované přínosy očkování; rozhodné je, že očkované osoby jsou v případě

pokračování

nákazy s větší pravděpodobností chráněny před závažným průběhem onemocnění a představují proto pro zdravotní systém z hlediska zahlcení menší nebezpečí než osoby neočkované (obdobně srov. odst. [39] - [40] rozsudku sp. zn. 2 Ao 32/2021, odst. [20] rozsudku sp. zn. 2 Ao 24/2021 či odst. [28] - [29] rozsudku sp. zn. 2 Ao 33/2021). Z odůvodnění mimořádného opatření vyplývá, že očkované osoby byly favorizovány ve vztahu k možnosti prokázat tzv. bezinfekčnost podle čl. I bodu 17 mimořádného opatření z důvodu, že mají v případě setkání s člověkem nemocným covid-19 nižší riziko nákazy, zkracuje se u nich doba vylučování viru, v jejich organismu jsou vytvořeny nepříznivé podmínky pro replikaci viru a během nákazy jsou s větší pravděpodobností chráněny před závažným průběhem onemocnění. Nepředstavují proto z hlediska dosažení cíle sledovaného mimořádným opatřením, kterým je zejména ochrana systému zdravotní péče před přetížením, takové riziko jako neočkované osoby (srov. odst. [84] - [85] rozsudku sp. zn. 8 Ao 2/2022). Neočkovaným osobám, které nemoc neprodělaly, tedy nebylo umožněno využívat vymezené služby z odborných (medicínských) důvodů. Tyto odborné předpoklady, z nichž odpůrce vyšel v odůvodnění mimořádného opatření, navrhovatel v tomto řízení relevantně nezpochybnil; skutečnost, že očkování také šíří virus do okolí a mohou dosahovat stejné virové nálože jako neočkovaní, není s to vyvrátit další přednosti vakcinace proti covid-19. V odst. [109] rozsudku sp. zn. 8 Ao 9/2022 pak NSS zopakoval: *„Navrhovateli se nepodařilo vyvrátit tvrzení odpůrce, že se neočkované osoby snáze nakazí při styku s infekční osobou a že mohou mít závažnější průběh onemocnění. Současně z odborných podkladů provedených soudem k důkazu vyplývá, že rychlejší pokles virové nálože u očkovaných osob může mít vliv na další šíření infekce ve společnosti. Neočkované osoby, které onemocnění neprodělaly, naopak mohou být při naze více nakažlivé pro své okolí (zejména z hlediska doby, po kterou mohou vir šířit).“* Platí proto i nadále závěry vyslovené v odst. [78] rozsudku sp. zn. 8 Ao 2/2022, v němž zdejší soud dospěl k závěru, že neočkované osoby bez prodělaného onemocnění se nenacházejí ve srovnatelném postavení s očkovanými osobami; nejsou diskriminovány tím, že jim čl. I bod 17 mimořádného opatření neumožňuje prokázat tzv. bezinfekčnost prostřednictvím negativního výsledku PCR testu, a tedy provádět činnosti a využívat služby regulované mimořádným opatřením. Zvýhodňování osob očkovaných a prodávších onemocnění covid-19 před méně než 180 dny vůči ostatním proto nevykazuje znaky libovůle a nepředstavuje porušení čl. 7 a čl. 10 Listiny, neboť je založeno na racionálních shora uvedených důvodech.

[26] Napadené opatření dle navrhovatele trestá neočkované osoby a snaží se je nedůvodnými omezeními donutit k očkování. Zdejší soud však již vyslovil, že z odůvodnění mimořádného opatření nevyplývá, že by jeho cílem mělo být nepřímé donucení neočkovaných osob k očkování stanovením určitých zákazů a omezení. V odst. [81] - [85] rozsudku sp. zn. 8 Ao 2/2022 konstatoval: *„osoby nelze vyloučit z provádění činností a využívání služeb regulovaných mimořádným opatřením jen z toho důvodu, že nepodstoupily dobrovolné očkování. Dokud není stanovena očkovací povinnost, je na každém, aby se sám rozhodl, zda se nechá naočkovat, či nikoliv. (...) Nátlak na očkování skrze mimořádné opatření by proto sám o sobě nepředstavoval legitimní cíl, který by ospravedlňoval stanovená omezení neočkovaných osob, které onemocnění covid-19 v poslední době neprodělaly. (...) Z odůvodnění mimořádného opatření nicméně nevyplývá, že by jeho cílem mělo být donutit neočkované osoby k očkování stanovením určitých zákazů a omezení. Podle odůvodnění mimořádného opatření i tvrzení odpůrce v průběhu řízení před soudem bylo cílem to, aby došlo ke zmenšení rizika přenosu onemocnění mezi jedinci*

a ke snížení rizika dalšího zhoršení epidemické situace v celé populaci tak, aby se předešlo zahlcení a zhroucení zdravotního systému. (...) Odpůrce v této souvislosti vzal v úvahu skutečnost, že osoby neočkované bez imunity získané prodělanou nemocí mohou být onemocněním covid-19 více postiženy na zdraví, a představují tak pro zdravotní systém větší hrozbu. (...) Odpůrcem tvrzeným cílem napadeného mimořádného opatření proto je jak ochrana nejvíce zranitelných osob, tak ale zejména zdravotního systému jako celku“ (shodně srov. např. rozsudky NSS ze dne 9. 6. 2022, č. j. 2 Ao 32/2021 – 44, odst. [45]; ze dne 15. 6. 2022, č. j. 2 Ao 24/2021 – 36, odst. [25]; ze dne 16. 6. 2022, č. j. 2 Ao 33/2021 – 29, odst. [21]; či ze dne 29. 6. 2022, č. j. 2 Ao 25/2021 – 60, odst. [33]).

[27] Navrhovatel dále namítá, že podmínky tzv. bezinfekčnosti (čl. I bod 17 napadeného opatření) jsou nepřiměřené. NSS se otázkou přiměřenosti takové regulace podrobně zabýval již v části IV. 5 rozsudku sp. zn. 8 Ao 2/2022, na kterou v podrobnostech odkazuje. V tomto rozsudku shrnul, že cílem mimořádného opatření bylo, „aby došlo ke zmenšení rizika přenosu onemocnění mezi jedinci a ke snížení rizika dalšího zhoršení epidemické situace v celé populaci tak, aby se předešlo zahlcení a zhroucení zdravotního systému. (...) Odpůrce v této souvislosti vzal v úvahu skutečnost, že osoby neočkované bez imunity získané prodělanou nemocí mohou být onemocněním covid-19 více postiženy na zdraví, a představují tak pro zdravotní systém větší hrozbu.“ Tento cíl shledal soud legitimním (viz odst. [85] citovaného rozsudku). Navrhovatel relevantně nezpochybnil tvrzení odpůrce, že očkování představuje účinný nástroj z hlediska ochrany před závažným průběhem onemocnění a případným úmrtím; tím přispívá sekundárně k ochraně zdravotního systému před přetížením. Platí proto i nadále závěry rozsudku sp. zn. 8 Ao 2/2022, v jehož odst. [86] soud uvedl, že „zamezení kontaktu těchto osob na místech a v situacích, kde je objektivně vyšší míra rizika přenosu viru, proto přispívá jednak k tomu, aby se zmenšilo riziko přenosu onemocnění v populaci, jednak k tomu, aby se tyto osoby nenakazily. Tím je zprostředkovaně chráněn zdravotní systém, který bude v případě úspěšného omezení šíření viru v rizikové populaci zatížen menším množstvím případů závažného průběhu onemocnění. Omezení této skupiny osob tím, že nemohou podle čl. I bodu 15 (nyní čl. I bodu 17) mimořádného opatření žádným způsobem prokázat svoji tzv. bezinfekčnost, je proto nástrojem způsobilým k dosažení cíle sledovaného mimořádným opatřením.“ Ani na tomto závěru ničeho nemění skutečnost, že i očkované osoby mohou onemocnění dál šířit a dosahovat stejné virové nálože jako neočkované. Rozhodující totiž je, že tyto osoby jsou v případě nákazy chráněny před závažným průběhem onemocnění; představují proto pro zdravotní systém z hlediska zahlcení daleko menší nebezpečí než osoby neočkované (srov. odst. [31] rozsudku sp. zn. 2 Ao 33/2021).

[28] V odst. [89] rozsudku sp. zn. 8 Ao 2/2022 NSS dále vyslovil, že „je proto logické, že odpůrce při zvažování toho, zda uzavřít provozovny nebo úplně znemožnit poskytování služeb, nebo zda omezit z jejich využívání pouze rizikové osoby, přistoupil na variantu, která má nižší ekonomické a společenské dopady a která je současně schopná ochránit systém zdravotní péče. Zvolil tedy omezení pouze těch osob, které pro chybějící očkování nebo imunitu z prodělané nemoci představují největší riziko, včetně toho, že vypustil nejméně ohroženou skupinu dětí do 12 let. (...) Soud proto považuje s ohledem na tyto okolnosti za ještě přiměřené, že došlo oproti dřívějšímu stavu ke zpřísnění podmínek, za kterých je možné využívat některé služby a účastnit se některých akcí. Jestliže totiž existuje podle odpůrce relativně účinná ochrana proti těžkému průběhu onemocnění (byť není vyloučeno, že se jím člověk i přes očkování

pokračování

nakazí), není důvod k úplnému zavření provozoven a služeb, tak jak tomu bylo např. na jaře 2021. Naopak je namístě regulaci směřovat vůči těm osobám, které mohou být tímto onemocněním nejvíce ohroženy a mohou tak následně ohrozit zdravotní systém. Jednak tím dochází k minimalizaci zásahu do práv a právem chráněných zájmů provozovatelů podniků a služeb, jednak je tím dosaženo ochrany zdraví neočkovaných osob a fungování zdravotního systému jako celku.“ Nejvyšší správní soud nadto zdůrazňuje, že čl. I bod 3 písm. b) a bod 6 písm. b) mimořádného opatření [zakazující zákazníkům, kteří neprokáží svou bezinfekčnost dle čl. I bodu 17, využít stravovacích a ubytovacích služeb] byly shledány v rozporu se zákonem (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 4. 2022, č. j. 2 Ao 22/2021 – 38). Jak již soud uvedl v odst. [90] rozsudku sp. zn. 8 Ao 2/2022, v případě zbývajících mimořádným opatřením vymezených služeb „jde například o kadeřnictví, kosmetické služby, sportoviště, wellness, využívání lyžařských vleků, skupinové prohlídky galerií nebo zoo nebo o návštěvu kulturních akcí. Nejvyšší správní soud nevylučuje, že využívání zmíněných služeb může pro určité skupiny osob patřit k běžnému způsobu života a trávení volného času. Nejedná se nicméně o nezbytné služby, bez kterých by nebylo možné na základní životní úrovni fungovat (oproti např. jízdě ve veřejné hromadné dopravě nebo nákupu potravin). Vyloučení z využívání těchto služeb sice může pro někoho představovat citelnou újmu, nepředstavuje však natolik intenzivní zásah jako případný úplný „lock down“ neočkovaných osob. Dokonce i některé z takto regulovaných služeb mohou tyto osoby nadále využívat, pokud jde o důležité důvody (...). Jsou omezeny toliko ve využívání zbytných služeb, které jsou zpravidla spojeny s trávením volného času a které určitým způsobem přispívají k pohodlnějšímu životu. Tyto služby jsou navíc rizikové z pohledu epidemie, neboť při jejich využívání zpravidla nelze používat ochranné prostředky k zamezení šíření nákazy (např. respirátor), a současně jsou spojeny se setkáváním různých skupin osob.“

[29] Jde-li o otázku, zda je napadené opatření přiměřené z hlediska zvoleného způsobu regulace (tedy zda neexistují jiné nástroje, které do práv neočkovaných osob zasahují méně intenzivně a legitimního cíle dosahují se srovnatelným účinkem), soud v rozsudku sp. zn. 8 Ao 2/2022 v odst. [88] dospěl k závěru, že tímto nástrojem není prokazování se negativním výsledkem PCR testu; v nyní projednávané věci navrhopatel nezmiňuje žádný jiný srovnatelný nástroj.

[30] Závěrem Nejvyšší správní soud konstatuje, že není jeho úkolem (a ani v jeho odborné kompetenci) posuzovat, zda odpůrce neselhal při ochraně rizikové skupiny osob či dostatečně řešil problém jejich opožděné hospitalizace. Z hlediska přezkumu napadeného opatření je relevantní, jestli je odpůrcem deklarovaný cíl legitimní, jím zvolená regulace s to jej dosáhnout a z ní plynoucí omezení nezbytná a přiměřená; naznal přitom, že tomu tak je.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené návrh v části odmítl pro odpadnutí předmětu řízení (výrok I.); ve zbytku jej, v návaznosti na svoji předchozí rozhodovací praxi v obdobných věcech, shledal zjevně neopodstatněným, a proto jej podle § 13 odst. 3 věty první pandemického zákona odmítl jako zjevně neopodstatněný (výrok II.).

[32] Rozhodnutí o nákladech řízení vychází u části odmítnuté z § 60 odst. 3 s. ř. s. (podle nějž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut) a u části odmítnuté pro zjevnou neopodstatněnost z principu úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III.4). Navrhovatel (na základě zjednodušeného posouzení věci) v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému odpůrci v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. července 2022

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu